Lietas Nr.1A29002317
Lietvedības Nr.104AA-0713-17/19
ECLI:LV:RAT:2017:1208.1A29002317.7.S

S P R I E D U M S
Rīgā 2017.gada 8.decembrī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesnese Aina Nicmane
tiesnese Tamāra Broda
tiesnese Žaneta Vēvere,

rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu Nr.1A29002317 saistībā ar Rīgas pašvaldības policijas pilnvarotās pārstāves Lindas Zaušas apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2017.gada 13.oktobra spriedumu, ar kuru apmierināta /pers. A/, personas kods /personas kods/, sūdzība par Rīgas pašvaldības policijas 2017.gada 10.janvāra lēmumu Nr.RPP-17-76-ls, atcelts Rīgas pašvaldības policijas 2017.gada 10.janvāra lēmums Nr. RPP-17-76-ls un izbeigta lieta par /pers. A/, personas kods /personas kods/ saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk - LAPK) 149.^{10}panta devītās daļas.

Aprakstošā daļa

[1] 2016.gada 19.novembrī Rīgas pašvaldības policijas Latgales pārvaldes inspektore Lilita Puķīte sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu - lēmumu Nr.511846397 (turpmāk - sākotnējais lēmums) par to, ka 2016.gada 19.novembrī plkst.00.20 transportlīdzeklis VW, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/ bija novietots stāvēšanai /adrese/, Rīgā, ārpus ceļa vai tā paplašinājuma, tādejādi neievērojot Ceļu satiksmes noteikumu 114.punktā noteiktās prasības, par ko paredzēta atbildība LAPK 149.^{10}panta devītajā daļā, un uzlikts naudas sods 30 *euro* apmērā (lietas 8.lapa).

[2] Par sākotnējo lēmumu [1] /pers. A/ iesniedza sūdzību (nosaukta par iesniegumu), lūdzot anulēt protokolu Nr.511846397 un/vai noteikt citu soda mēru - brīdinājumu, jo pēc viņa domām Ceļu satiksmes noteikumu (turpmāk - CSN) 114.punktā noteiktās prasības nav pārkāptas un automašīna ir novietota pareizi (lietas 1.lapa).

[3] Ar Rīgas pašvaldības policijas priekšnieka Jura Lūkasa 2017.gada 10.janvāra lēmumu D57/01/511846397/1 Nr.RPP-17-76-ls (turpmāk - Iestādes lēmums) atstāts negrozīts Rīgas pašvaldības policijas Latgales pārvaldes inspektores Lilitas Puķītes 2016.gada 19.novembra sākotnējais lēmums [1], bet sūdzība [2] noraidīta (lietas 2.-3.lapa).

[4] Par Iestādes lēmumu [3] /pers. A/ iesniedza sūdzību (nosaukta par iesniegumu), lūdzot to anulēt un izbeigt lietu (lietas lapas bez numura).

[5] Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2017.gada 13.oktobra spriedumu apmierināta /pers. A/, personas kods /personas kods/, sūdzība [4] par Rīgas pašvaldības policijas 2017.gada 10.janvāra lēmumu Nr.RPP-17-76-ls [3]. Atcelts Rīgas pašvaldības policijas 2017.gada 10.janvāra lēmums Nr.RPP-17-76-ls [3] un izbeigta lieta par /pers. A/, personas kods /personas kods/ saukšanu pie administratīvās atbildības pēc LAPK 149.^{10}panta devītās daļas.

Tiesa spriedumu motivēja ar turpmāk norādīto.

Administratīvā pārkāpuma lietā pieņemtā lēmuma pārsūdzēšanas un sūdzību izskatīšanas kārtību rajona (pilsētas) tiesā regulē LAPK normas un tieši divdesmit trešā „a" nodaļa.

Tiesa citēja LAPK 289.^{6}panta septīto daļu un izvērtējot sūdzībā norādītos argumentus, Iestādes 2017.gada 10.janvāra lēmuma Nr.RPP-17- 76-ls pamatojumu, atzina, ka Iestāde ir pareizi novērtējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, taču uzskatīja par iespējamu atzīt izdarīto administratīvo pārkāpumu par maznozīmīgu.

Tiesa citēja Ceļu satiksmes likuma 19.panta pirmo daļu, Ministru kabineta 2015.gada 2.jūnija noteikumu Nr.279 "Ceļu satiksmes noteikumi" 114.punktu (redakcijā 01.01.2016.-31.08.2017.), LAPK 8.panta pirmo daļu, 149.^{10}panta devīto daļu (redakcijā 16.11.2016.-31.12.2016.) 11.pantu, 21.pantu (likuma redakcijā pārkāpuma izdarīšanas brīdī).

Tiesa atzina par ticamiem un atbilstošiem lietā esošajiem pierādījumiem sūdzības iesniedzēja paskaidrojumus, ka administratīvajam pārkāpumam ir gadījuma raksturs un tas izdarīts ņemot vērā, ka bija valsts svētki un vairs nebija, kur novietot transportlīdzekli. Novietoja automašīnu šajā vietā, jo tā bija vienīgā brīvā vieta un nekādā veidā netraucēja citu transportlīdzekļu vai gājēju kustībai.

Ievērojot norādīto, kā arī iesniedzēja attieksmi pret izdarīto un to, ka iesniedzējs agrāk nav administratīvi sodīts par līdzīga rakstura pārkāpumiem, tiesa atzina, ka izdarītais pārkāpums atzīstams par maznozīmīgu, jo novietojot transportlīdzekli iesniedzējs nav traucējis un radījis draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai, turklāt par šo pārkāpumu paredzētais naudas sods nepārsniedz četrdesmit *euro*.

Tiesa citēja LAPK 289.^{12}panta otro daļu un secināja, ka RPP-17-76-ls lēmums [3] atceļams, uzsāktā administratīvā pārkāpuma lieta izbeidzama, atbrīvojot iesniedzēju no administratīvās atbildības, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu (lietas lapas bez numura).

[6] Par tiesas spriedumu [5] Rīgas pašvaldības policijas pilnvarotā persona Linda Zauša (turpmāk - sūdzības iesniedzējs) iesniedza sūdzību.

Sūdzības iesniedzēja lūdz atcelt spriedumu [5] un atstāt negrozītu Rīgas pašvaldības policijas 2017.gada 10.janvāra lēmumu Nr.RPP-17-76-ls [3], jo nav pamata pārkāpumu atzīt par maznozīmīgu. Par lietā pieņemto nolēmumu paziņot Rīgas pašvaldības policijas pārstāvei Lindai Zaušai, nosūtot nolēmumu elektroniskā formā uz pārstāves elektroniskā pasta adresi.

Sūdzības iesniedzēja norāda, ka konkrētajā gadījumā LAPK 21.pants nav piemērojams, jo apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpšanas konstatēšana un vainīgo personu obligāta sodīšana ir nepieciešama, lai nodrošinātu kārtību ceļu satiksmē un vienveidīgu tiesību normu piemērošanu, lietās, kurās personām tiek noteikta administratīvā atbildība par apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu. Turklāt pastāv tiesiskais regulējums, kas uzliek par pienākumu sodīt visas personas, kas ir izdarījušas minēto pārkāpumu, lai panāktu vienlīdzīgu attieksmi pret visām personām un taisnīguma

ievērošanu, piemērojot administratīvos sodus.

Sūdzības iesniedzēja citēja Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2009.gada 12.februāra spriedumā lietā Nr.SKA-15/2009 norādītās atziņas. Lai atzītu pārkāpumu par maznozīmīgu saskaņā ar LAPK 21.pantu, nepieciešams konstatēt tādus konkrētajai lietai raksturīgus apstākļus, kuri gan neizslēdz administratīvā pārkāpuma esību (sastāvu), bet kuru dēļ jebkāda soda piemērošana attiecīgajā situācijā būtu pārmērīga vai neadekvāta.

Turklāt sūdzības iesniedzējas ieskatā nav saprotams, kāpēc pirmās instances tiesa uzskatījusi /pers. A/ attieksmi pret izdarīto par tādu, ka viņa izdarītais administratīvais pārkāpums būtu atzīstams par maznozīmīgu.

Sūdzības iesniedzējas ieskatā ar administratīvā pārkāpuma lietā esošajiem pierādījumiem ir pierādīts tieši pretējais, proti, pats /pers. A/ ir atsaucies uz to, ka nekad nav redzējis, ka līdzīgā veidā novietotām automašīnām tiktu uzlikts sods, tikai tāpēc, ka citas vietas apkārtnē bija aizņemtas un tikai tāpēc, ka agri no rīta bija jābrauc uz darbu, atstāja savu mašīnu nedaudz uz zāliena, uzskata, ka sods tika uzlikts tikai tāpēc, ka tam pie atpakaļskata spoguļa bija piestiprināts Latvijas Valsts karodziņš, citām tādā pašā veidā novietotām automašīnām sods netika piemērots.

Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka /pers. A/ nav paudis nožēlu par izdarīto administratīvo pārkāpumu. Tieši pretēji no viņa sniegtajiem paskaidrojumiem ir secināms, ka arī nākamreiz, kad citas vietas apkārtnē būs aizņemtas un viņam agri no rīta būs jābrauc uz darbu, viņš uzskatīs par pieļaujamu atstāt savu mašīnu nedaudz uz zāliena.

Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka atzīt pārkāpumu par maznozīmīgu pie esošajiem apstākļiem, būtu pretrunā ar LAPK 22.pantu un radītu haosu ceļu satiksmē (lietas lapa bez numura).

[7] 2017.gada 31.oktobrī Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas tiesnese pieņēma lēmumu ierosināt apelācijas tiesvedību un noteikt, ka Rīgas pašvaldības policijas pilnvarotās pārstāves Lindas Zaušas apelācijas sūdzība [6] par tiesas spriedumu [5] tiks izskatīta rakstveida procesā bez lietas dalībnieku piedalīšanās 2017.gada 30.novembrī (lietas lapa bez numura).

[8] 2017.gada 2.novembrī Rīgas apgabaltiesā saņemts /pers. A/ lūgums lietu izskatīt tiesas sēdē (lietas lapa bez numura).

[9] 2017.gada 9.novembrī /pers. A/ nosūtīts paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā un paziņots, ka lūgums par lietas iztiesāšanu mutvārdu procesā pievienots administratīvās lietas materiāliem un tiks izlemts 2017.gada 30.novembrī (lietas lapa bez numura).

[10] 2017.gada 14.novembrī Rīgas apgabaltiesā saņemts /pers. A/ iesniegums, ar lūgumu lietu tomēr izskatīt mutvārdu procesā (lietas lapa bez numura).

[11] 2017.gada 17.novembrī /pers. A/ nosūtīta atbilde, kurā atkārtoti paziņots, ka lūgums par lietas izskatīšanu tiesas sēdē tiks izlemts 2017.gada 30.novembrī, kad tiks izskatīta lieta. Apelācijas instances nolēmums, kurā būs izlemts arī šis lūgums, būs pieejams 2017.gada 8.decembrī (lietas lapa bez numura).

[12] 2017.gada 30.novembrī Rīgas apgabaltiesā saņemts /pers. A/ viedoklis par apelācijas sūdzību (nosaukts par iesniegumu).

Viedokļa iesniedzējs uzskata, ka tiesas spriedums [5] ir taisnīgs un samērīgs. Vairs nepieļaus tādus pārkāpumus un norāda sekojošo.

[12.1] Sūdzības iesniedzēja uzsver, ka jānodrošina vienveidīga tiesību normu piemērošana un vienlīdzīga attieksme pret visām personām un taisnīguma ievērošana, piemērojot administratīvos sodus. Taču pēc viņa vērojumiem 2017.gada 14., 16., 18., 19.novembra naktīs vismaz desmit automašīnas katru nakti ir pārkāpušas CSN tādā veidā kā viņš 2016.gada 19.novembrī un neviena no tām nebija sodīta. Turklāt automašīnas līdzīgā veidā tiek atstātas katru nakti. Viedokļa iesniedzējs norāda uz vairākiem uzņemtajiem video, kas ir fiksēti /adrese/ pagalmā, tas ir, pagalmā, kurā fiksēts 2016.gada 19.novembra pārkāpums.

Atkārtoti norāda, ka nepiešķir tiesības Rīgas pašvaldības policijai sodīt kādu no foto un video materiālos redzamajiem auto īpašniekiem.

[12.2] Par apelācijas sūdzībā [6] izteikto argumentu, ka viņš nav paudis nožēlu par izdarīto administratīvo pārkāpumu un izdarīto pieņēmumu, ka viņš uzskatījis par pieļaujamu atstāt savu mašīnu nedaudz uz zāliena, /pers. A/ norāda, ka ne tikai pats neatstās mašīnu uz zāliena, bet arī radiem un paziņām jau ir pastāstījis par savu pieredzi un mudinājis viņus ievērot CSN normas. Tāpat ir vairākkārt brīdinājis kaimiņus, kuri ir atradušies pie sava auto, kas nolikts stāvēšanai nepareizi, par iespējamām soda sankcijām un aicinājis viņus nolikt automašīnu stāvēšanai pareizi.

[12.3] Atkārtoti norāda, ka Rīgas pašvaldības policijas darbinieki pieļāva nolaidību - atbildes vēstule uz viņa sūdzību tika saņemta pēc 43 dienām, pārkāpjot LAPK 286.panta prasības. Vēlētos ierosināt lietu par darbinieka veikto likumpārkāpumu, izdalot to kā atsevišķu tiesas procesu vai šīs lietas ietvaros.

Motīvu daļa

[13] Saskaņā ar LAPK 289.^{21} panta trešo daļu tiesa pēc savas iniciatīvas var pieņemt lēmumu par apelācijas sūdzības izskatīšanu tiesas sēdē.

Tiesas kolēģija konstatē, ka nepastāv pamats pieņemt lēmumu apelācijas sūdzību [6] izskatīt tiesas sēdē, kā to lūdza /pers. A/ [8]-[11], jo konkrētajā gadījumā apelācijas sūdzību [6] ir iespējams izskatīt rakstveida procesā.

[14] Pārbaudījusi lietas materiālus, izvērtējusi pārsūdzētā sprieduma [5] pamatojumu, apelācijas sūdzībā [6] izteiktos argumentus un viedoklī [12]-[12.3] norādīto, tiesas kolēģija atzīst, ka apelācijas sūdzība [6] noraidāma, bet tiesas spriedums [5] atstājams negrozīts.

Tiesas kolēģija pievienojas spriedumā norādītajai motivācijai, kuru saskaņā ar LAPK 289.^{13}panta trešās daļas nosacījumiem neatkārtos.

[15] Izvērtējot apelācijas sūdzības argumentus, tiesas kolēģija konstatē turpmāk norādīto.

[15.1] Tiesas kolēģija konstatē, ka spriedumā [5] tiesa motivēja kādēļ uzskata, ka konkrētajā gadījumā izdarītais administratīvais pārkāpums ir atzīstams par maznozīmīgu. Tiesas kolēģija pilnībā pievienojas spriedumā [5] norādītajai motivācijai.

Tāpat tiesas kolēģija konstatē, ka /pers. A/ arī apelācijas instances tiesai iesniegtajā viedoklī [12.2] par apelācijas sūdzību [6], norāda, ka vairāk nekad nenovietos automašīnu stāvēšanai nedaudz uz zāliena, līdz ar to tiesas kolēģija atzīst, ka persona, kas saukta pie administratīvās atbildības /pers. A/ ir sapratis savu darbību prettiesiskumu un vairs tādus pārkāpumus nepieļaus, kā arī, kā viņš pats norāda viedoklī, skaidros citām personām viņu analoģiskas rīcības iespējamās sekas.

Ņemot vērā minēto, tiesas kolēģija uzskata, ka šobrīd ar brīdinājuma izteikšanu jau ir panākts LAPK 22.pantā noteiktais administratīvā soda mērķis un /pers. A/ nav piemērojams naudas sods 30 *euro*.

[15.2] Tiesas kolēģija apelācijas sūdzībā [6] norādītos argumentus par vainīgo personu obligātas sodīšanas nepieciešamību, lai nodrošinātu kārtību ceļu satiksmē un vienveidīgu tiesību normu piemērošanu, kā arī pastāvošo tiesisko regulējumu, kas uzliek par pienākumu sodīt visas personas, kas ir izdarījušas šādu pārkāpumu, lai panāktu vienlīdzīgu attieksmi pret visām personām un taisnīguma ievērošanu, piemērojot administratīvos sodus, konkrētajā gadījumā atzīst par nepamatotiem.

Neapšaubāmi, kārtības nodrošināšana ceļu satiksmē ir nepieciešama un ir obligāta, tāpat vienveidīgai tiesību normu piemērošanai, kā arī taisnīguma ievērošanai, kas ir viens no tiesību pamatprincipiem, ir būtiska nozīme kārtības nodrošināšanai jebkurā dzīves jomā, ne tikai ceļu satiksmē. Taču konkrētajā gadījumā, ņemot vērā, ka persona, kura saukta pie administratīvās atbildības /pers. A/ iepriekš par tādiem pārkāpumiem nebija sodīts un šobrīd tiesa ir ieguvusi pārliecību, ka arī turpmāk viņš šādus pārkāpumus nepieļaus, tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesai bija pamats atzīt

konkrēto pārkāpumu par maznozīmīgu. Konkrētajā gadījumā ir konstatēti tādi apstākļi, kuri gan neizslēdz administratīvā pārkāpuma sastāvu, bet kuru dēļ administratīvā soda piemērošana 30 *euro* apmērā būtu pārmērīga vai neadekvāta.

Attiecībā par vienveidīgu tiesību normu piemērošanu tiesas kolēģija norāda, ka lietā nav ziņu par 2016.gada 19.novembrī notikuma adresē sastādītājos administratīvo pārkāpumu protokolos - lēmumos Nr.511846410 un Nr.511846407 piemērotajiem sodiem, kā arī to vai šie protokoli - lēmumi tika pārsūdzēti. Līdz ar to tiesas kolēģija nevar spriest par vienveidīgu tiesību normu piemērošanu analoģiskos gadījumos.

[15.3] Tāpat tiesas kolēģija, ņemot vērā [15]-[15.3] atzīst, ka, nepiemērojot /pers. A/ sodu 30 *euro* apmērā šajā lietā, netiks radīts haoss ceļu satiksmē, kā to norāda sūdzības iesniedzēja, jo /pers. A/ ir sapratis savas rīcības prettiesiskumu un vairs tādus pārkāpumus nepieļaus [12.2].

[15.4] tiesas kolēģija atzīst, ka apelācijas sūdzības apmierināšanai nav pamata un pirmās instances tiesas spriedums [5] atstājams negrozīts.

[16] Tiesas kolēģija izvērtējot /pers. A/ viedokli [12]-[12.3] izteikto par Rīgas pašvaldības policijas darbinieku nolaidību un viņu sodīšanu konstatē sekojošo.

[16.1] Saskaņā ar LAPK 286.pantu sūdzību vai protestu par administratīvā pārkāpuma lietā pieņemto lēmumu augstāka iestāde izskata rakstveida procesā 30 dienu laikā pēc sūdzības vai protesta saņemšanas, bet lietās par satiksmes noteikumu pārkāpumiem - pēc visu lietas materiālu saņemšanas. Līdz ar to 30 dienu termiņš lēmuma pieņemšanai skaitāms no dienas, kad lietas materiāli saņemti augstākajā iestādē, nevis no dienas, kad sūdzība ir iesniegta policijas pārvaldē, kā uzskata /pers. A/ [12.3]. Turklāt 30 dienu termiņš ir noteikts tikai lēmuma pieņemšanai, un tajā neietilps laiks, no pieņemtā lēmuma nosūtīšanas adresātam līdz tā saņemšanai.

Lietas materiālos redzams, ka augstākajā iestādē, proti, Rīgas pašvaldības policijā, lieta saņemta 2016.gada 6.decembrī, Rīgas pašvaldības policijas priekšnieka Jura Lūkasa rezolūcijā norādīts 2016.gada 7.decembris. Līdz ar to 30 dienu termiņš Iestādes lēmuma pieņemšanai iestātos 2017.gada 5.janvārī, ja termiņu skaita no 2016.gada 6.decembra, kad lietas materiāli saņemti Rīgas pašvaldības policijā, vai 2017.gada 6.janvārī, ja termiņu skaita no Rīgas pašvaldības policijas priekšnieka rezolūcijas 2016.gada 7.decembrī.

Tiesas kolēģija konstatē, ka Iestāde lēmumu [3] pieņēma 2017.gada 10.janvārī, pārkāpjot 30 dienu noteikto termiņu, tas ir ar 3 vai 2 darba dienu nokavējumu, šādu pārkāpumu tiesas kolēģija neatzīst par būtisku un tas nav par pamatu ierosināt lietu par Rīgas pašvaldības policijas darbinieku nolaidību, kā to lūdz /pers. A/ [12.3].

Turklāt Iestādes lēmums [3] /pers. A/ nosūtīts pa pastu uzreiz pēc tā pieņemšanas 2017.gada 10.janvārī. Tāpat tiesas kolēģija konstatē, ka Iestādes lēmuma [3] pieņemšana pēc LAPK 286.panta noteiktā termiņa nav radījusi šķēršļus /pers. A/ lēmumu [3] pārsūdzēt rajona (pilsētas) tiesai.

[16.2] Tiesas kolēģija atzīst par pamatotu /pers. A/ norādīto [12.1], ka jānodrošina vienveidīga tiesību normu piemērošana un vienlīdzīga attieksme pret visām personām un taisnīguma ievērošana, sastādot administratīvos protokolus un piemērojot administratīvos sodus. Tiesas kolēģija nevar dot vērtējumu vienlīdzības principa ievērošanai, jo lietā nav ziņu no tiesībsargājošām iestādēm par citiem analoģiskiem gadījumiem. Turklāt normatīvais regulējums neparedz tiesai šādas ziņas pieprasīt, jo lieta tiek izskatīta par vienu konkrētu pārkāpumu.

[17] Tiesas kolēģija secina, ka, izbeidzot administratīvā pārkāpuma lietvedību, ir jāatceļ visi pieņemtie nolēmumi attiecībā pret personu, taču tiesa to nebija izdarījusi.

Līdz ar to, ir atceļams arī Rīgas pašvaldības policijas Latgales pārvaldes inspektores Lilitas Priedītes 2016.gada 19.novembra administratīvā pārkāpuma protokols - lēmums Nr.511846397 [1].

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

[18] Pamatojoties uz LAPK 289.^{21}pantu, 289.^{22}pantu, tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

noraidīt Rīgas pašvaldības policijas pilnvarotās pārstāves Lindas Zaušas apelācijas sūdzību.

Atstāt negrozītu Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2017.gada 13.oktobra spriedumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.1A29002317.

Atcelt Rīgas pašvaldības policijas Latgales pārvaldes inspektores Lilitas Puķītes 2016.gada 19.novembrī pieņemto administratīvā pārkāpuma protokolu - lēmumu Nr.511846397.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā 2017.gada 8.decembrī.

Tiesnese Aina Nicmane

Tiesnese Tamāra Broda

Tiesnese Žaneta Vēvere